

Bristande emotionellt stöd till underläkare

Underläkare är dåligt rustade för att möta och hantera emotionella påfrestningar relaterade till patienter och till yrkesutövandet. Bristande återkoppling upplevs också som en emotionell påfrestning.

Det visar en intervjuundersökning bland tio ST-underläkare i anesthesiologi som psykologerna Marie-Louise Johansson och Maria Lindahl Öberg, Göteborg, gjort.

Undersökningen presenterades vid förbundets konferens för kollegiala rådgivare i förra veckan. Den lades upp som en intervjuundersökning bland ST-läkare i anesthesiologi. Fem män och fem kvinnor deltog i undersökningen.

Av intervjuerna framgår det att samtliga tio ST-läkare i undersökningen anser sig vara dåligt eller överhuvud taget inte alls rustade från sin grundutbildning för att möta och hantera emotionella påfrestningar.

Inte heller ST-utbildningen ger enligt de intervjuade ST-läkarna utbildning för att hantera emotionella påfrestningar. Det finns SK-kurser som berör det psykologiska området, men ST-läkarna prioriterar inte dessa kurser.

Hittar förebilder

Istället lär sig ST-läkarna att hantera emotionella problem genom att titta på andra och mer erfarna kolleger som hanterar någon situation på ett bra sätt och därigenom utgör en förebild.

ST-läkarna uppger också att en generellt ökad erfarenhet och ett ökat antal patientkontakter har hjälpt dem.

ST-läkarna anser att kontakten med vissa speciella människor/patienter är emotionellt påfrestande. Det är ofta kontakten med barn och unga patienter som kan kännas emotionellt påfrestande, men också mötet med äldre patienter.

Nio av tio av de intervjuade uppger att rädsla för misslyckande är en emotionella påfrestning.

Några av ST-läkarna uppger att en bristfällig återkoppling kan upplevas som en emotionell påfrestning. Det gäller både att inte få veta hur det går för patienten och att inte få någon återkoppling angående val av åtgärder i behandlingen av patienten.

ST-läkarna har olika sätt att hantera de emotionella påfrestningarna. De pratar med kolleger, pratar hemma eller arbetar tyst, gör jobbet och vänjer sig.

Pratar under tiden

ST-läkarna vill gärna prata med de som varit närmast under en påfrestande situation. Men det finns egentligen ingen tid att prata igenom sådant som hänt utan det görs i förbifarten när man råkar träffas i t ex korridoren eller matsalen. Nära hälften av de tillfrågade menar också att man blir van eller till och med avtrubbad, att det behövs mer för att man ska reagera.

Samtliga ST-läkare i undersökningen anser att sjukvårdsorganisationen inte tillhandahåller någonting som kan

hjälpa dem att hantera emotionella påfrestningar. ST-läkarna efterlyser tid och rum som grundläggande för att kunna hantera påfrestningar. De skulle vilja ha mer tid att prata igenom det som hänt under arbetsdagen med överläkare eller kolleger och få återkoppling på det man gjort. Några efterlyser små grupper för att t ex kunna diskutera emotionella påfrestningar och etik.

Nästan samtliga av de tillfrågade ST-läkarna saknar eller har dåligt fungerande handledning. Om handledning blir en del av verksamheten med särskild tid avsatt skulle frågor kring yrkesroll, egna behov och emotionella aspekter kunna diskuteras utöver de rent medicinska frågorna.

Kristina Johnson

Åke Thomson har avlidit

Läkartidningens tidigare redaktionschef Åke Thomson, Mölle, har avlidit, närmare 83 år gammal. Han var den drivande kraften i den genomgripande redaktionella omdaning som på 1960- och 1970-talen lade grunden till dagens version av Läkartidningen.

Åke Thomson kom till Läkartidningen 1964 – från posten som redaktionssekreterare på Kvällsposten – och gick i pension 1980.

Från »lokalredaktionen» i Mölle arbetade han emellertid för Läkartidningen i ytterligare många år, bl a som bokredaktör, och fortsatte in i det sista att

hålla kontakt med tidningen, med telefonsamtal och klipp. Detta aldrig sinande engagemang var en naturlig följd av hans djupa känsla för Läkartidningen och av ambitionen att ständigt hålla medarbetarna – och dit kom nästan hela läkarkåren att räknas – på alerten.

Den moderna Läkartidningen har i hög grad präglats av Åke Thomson. Vi är många som minns honom för hans breda yrkeskunnande, säkra omdöme och imponerande arbetskapacitet. Hans sinne för kvalitet gällde både de stora linjerna och de minsta detaljerna; med öga och hand följde han varje nummer ända tills tryckpressarna började rulla.

Åke var en journalist av den gamla skolan – i uttryckets mest positiva bemärkelse. Med sin vakenhet för nyheter och öppenhet för debatt bidrog han till att Läkartidningen fått en unik ställning som medicinsk tidskrift för hela läkarkåren och som fackförbundstidning, med stort oberoende mot ägarna.

Vi är många som saknar Åke Thomson som inspirerande medarbetare och som medmänniska och vän både i vardagsjobbet och i de glada kvällsstunder då han gärna bytte skrivmaskinens tangenter mot ett pianos mera välljudande klaviatur.

Sven Forsse
chefredaktör 1970–1988
Yngve Karlsson
medicinsk huvudredaktör

